

7447
09.06.2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Temmuz 2015 tarihi itibarıyla Kürt halkının yoğun olarak yaşadığı bölgelerde güvenlik gerekçesi ile ilan edilen yasaklı bölgelerin ve güvenlik politikalarının hukuki boyutunun ve neden olduğu sosyal, siyasal, ekonomik sorunların araştırılması, çözüm yollarının bulunması; yurttaşların uğradığı maddi ve manevi mağduriyetlerin tespiti ve tazmini için çalışma başlatılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Leyla BİRLİK

Şırnak Milletvekili

GEREKÇE

Şırnak Valiliğinden yapılan yazılı açıklamada, Gabar ve Cudi dağlarında özel güvenlik bölgesi ilan edilen 56 bölgenin koordinatları verilerek: 5442 Sayılı İl İdaresi Kanununun 11'inci maddesi ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nun 32/A maddesi gereğince 5 Nisan-19 Nisan 2018 tarihleri arasında 15 gün süreyle özel güvenlik bölgesi ilan edildiği duyurulmuştur.

Aynı şekilde Hakkâri Valiliğinden yapılan açıklamada da; Hakkâri merkezi, Çukurca, Şemdinli ve Yüksekova ilçeleri sınırlarında bulunan 30 bölgede, 9 Nisan 2018 günü saat 00:00:01'den 23 Nisan 2018 günü saat 23:59:59'a kadar 'özel güvenlik bölgesi' ilan edildiği duyurulmuştur.

Söz konusu 2565 sayılı kanununda askeri yasak ve güvenlik bölgesi ilan edilecek yerler ile ilgili "meskûn mahal dışında" ibaresi geçmektedir. Bu ibare, sivillerin yaşadığı yerleşim yerlerinde ve kullanımına açık olan bölgelerde (köyler, mezralar, yaylalar) yasaklı bölge ilan edilemeyeceğini belirten bir ifadedir. Ancak Şırnak ili ve ilçelerine bağlı mezra ve köylerde; Eylül 2016 tarihinden itibaren ilgili kanunda gecen maddeye aykırılık teşkil edecek şekilde birçok sivil yerleşim alanı askeri yasak bölge olarak ilan edilmiştir.

Aynı zamanda Temmuz 2015 tarihinden itibaren bu bölgelerde süren askeri operasyonlar nedeniyle tarım ve hayvancılık faaliyetleri yapılamamaktadır. Ülke ekonomisinin büyük oranda tarım ve hayvancılığa dayalı olduğu Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde süren askeri operasyonlar, askeri yasak bölge ve geçici güvenlik bölgelerinin ilanı sebebiyle hem ülke ekonomisi büyük oranda olumsuz etkilemekte hem de bölge halkının neredeyse tek geçim kaynağı olan tarım ve hayvancılığı bitirme noktasına getirmektedir.

Her yıl baharın gelişiyi birlikte Şırnak merkez ve ilçelerinin yanı sıra Hakkâri, Siirt, Batman, Mardin gibi çevre illerden de yurttaşlar hayvanlarını otlatmak üzere yaylara çıkarmaktadır. Ancak köy, mezra ve yaylalar "Askeri Yasak Bölge" ilan edildiği için hayvanlar yaylalara götürülememektedir. Basına yansıyan bilgilere göre hayvanlarını otlatmak üzere yaylalara giden Koçerleri askerler yaylalardan indirip, tarlalarını sürmeye giden çiftçileri de engellemişlerdir. AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan 23.12.2017 günü Hakkâri'de partisinin kongresinde yaptığı konuşmada: "Önümüzdeki bahar yaylalara çıkma yasaklarını kaldırıyoruz." şeklinde açıklama yapmıştı. Fakat gelineen noktada yasaklar yeniden ilan edilmiştir.

Yıllardır güvenlikçi politikaların temel alınması Türkiye'nin genelinde sosyal, siyasal ve ekonomik krizlere neden olmaktadır. Kürtlerin yoğunlukla yaşadığı illerde 1950 yılına kadarki sürgün uygulamaları sonucunda bölgedeki köylerinin yaklaşık yarısı boşaltılmış, geçim kaynakları olan tarım alanları ve hayvancılığa büyük darbe vurulmuştur. Aynı uygulamalar ve pratikler 1985 yılından itibaren yeniden devreye konulmuş ve 90'lı yıllarda yoğunlaştırılarak günümüze kadarki süreçte devam ettirilmiştir.

Tüm bu gerekçeler ile Temmuz 2015 tarihi itibarıyla Kürt halkının yoğun olarak yaşadığı bölgelerde ilan edilen yasaklı bölgelerin hukuki boyutunun ve güvenlikçi politikaların neden olduğu sosyal, siyasal, ekonomik sorunların araştırılması, çözüm yollarının bulunması; yurttaşların uğradığı maddi ve manevi mağduriyetlerin tespiti ve tazmini için çalışma başlatılması amacıyla Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

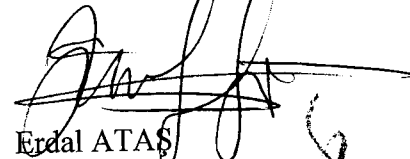
Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili 2

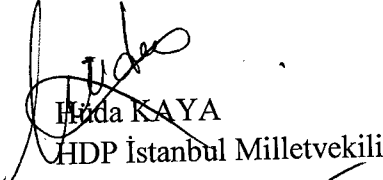
Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

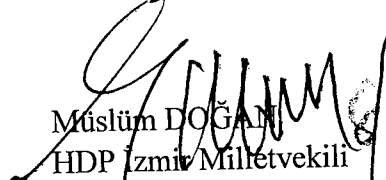
Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili

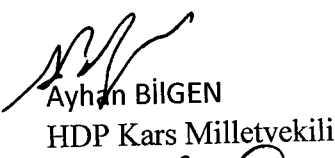
Hürda KAYA
HDP İstanbul Milletvekili

Ertuğrul KÜRKÜ
HDP İzmir Milletvekili

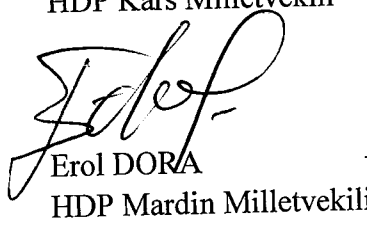
Müslüm DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili

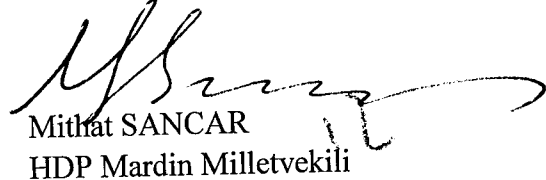
Ayhan BİGEN
HDP Kars Milletvekili

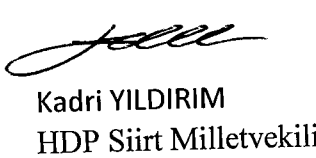
Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili

Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

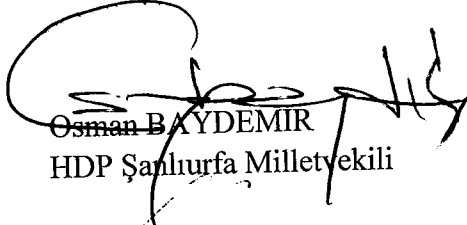
Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili

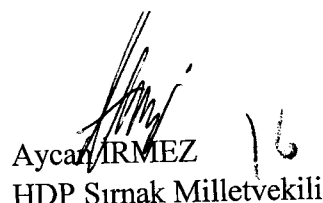
Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili

Dilek ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

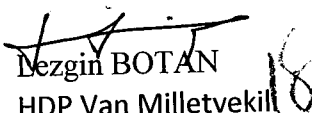
Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili

Aycan IRMEZ
HDP Şırnak Milletvekili

Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili

Nezgin BOTAN
HDP Van Milletvekili

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN
HDP Van Milletvekili

Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili

Adem GEVERİ
HDP Van Milletvekili

